

آگاهی علمی نیروهای یک لشکر عملیاتی در خصوص خود- و دگرامدادیدر یک رزمایش

علی شمس نورایی* MD، صدیقه میرهاشمی^۱ MD،
مجتبی هاشم‌زاده MD^۱، هادی خوش‌محبت MD^۱، یاشار محرم‌زاد MD^۱

آدرس مکاتبه: * مرکز تحقیقات تروما، پژوهشکده طب نظامی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌... (عج)، تهران، ایران
yasharporp@hotmail.com

تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۱۳۸۶/۱۱/۱۲

تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۳۸۶/۱۰/۱۴

تاریخ اعلام وصول: ۱۳۸۶/۴/۱۶

چکیده

اهداف. در مخاصمات نظامی همواره گروهی از نیروهای درگیر دچار آسیب و مصدومیت می‌شوند. در چنین مواقعی انجام اقدامات حیاتی اولیه توسط رزمنده و هم‌زمان وی می‌تواند از ضایعات و مرگ و میر نیروها بکاهد. در این پژوهش آگاهی علمی گروهی از نیروهای عملیاتی در مورد خود- و دگرامدادی مورد بررسی قرار گرفته است.

روش‌ها. مطالعه حاضر از نوع توصیفی- مقطعی است که طی اجرای رزمایش بزرگ عاشورای ۵ در سطح پرسنل عملیاتی (غیربهداری) یکی از لشکرهای شرکت‌کننده انجام شد. برای این مطالعه از پرسش‌نامه‌ای ۳ قسمتی استفاده گردید. تعداد ۲۰۰ پرسش‌نامه تحت نظارت ۸ نفر از پزشکان همراه گروهان‌ها تکمیل شد و اطلاعات حاصل با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها. بیشترین میزان آگاهی در مورد شناخت علائم خونریزی‌های خارجی و نحوه باز کردن راه تنفسی (۷۷/۵٪) و کمترین میزان آگاهی در مورد نحوه ضدعفونی کردن درست آب با قرص کلر (۴۳٪) بود. بین آگاهی علمی گروه‌های مورد بررسی آموزش‌دیده و - ندیده در مورد خود- و دگرامدادی، ارتباط آماری معنی‌داری وجود داشت (p<۰/۰۰۵). ۱۵۸ نفر (۷۹٪) با کیف امدادی انفرادی و وسایل آن آشنایی نسبی داشته و قادر به استفاده از آن بودند.

نتیجه‌گیری. با توجه به اینکه نظامیان دارای سابقه شرکت در کلاس‌های آموزش خود- و دگرامدادی، آگاهی علمی بیشتری نسبت به نجات جان و حفظ سلامت خود و سایر هم‌زمان‌شان داشتند، اهمیت برگزاری کلاس‌های آموزشی خود- و دگرامدادی در نیروهای نظامی در فواصل زمانی منظم با استفاده از روش‌های نوین آموزشی بیش از پیش احساس می‌شود.

کلیدواژه‌ها: آگاهی علمی، خودامدادی، دگرامدادی